

9.5.2012

190/331/12

Oikeusministeriö
Lainvalmisteluosasto
Yksityisoikeuden yksikkö

Viite: lausuntopyyntöne 11.4.2011, OM 7/41/2011

LAUSUNTO PIKALUOTTOLAINSÄÄDÄNNÖN MUUTTAMISESTA

Pyydettyä lausuntonaan pikaluotto 2011 -työryhmän mietinnöstä Valtakunnanvoudinvirasto esittää seuraavaa.

Yleistä

Työryhmän mietinnössä ehdotetaan muutettavaksi kuluttajansuojalain kuluttajaluottoja koskevaa 7 lukua, lakia eräiden luotonantajien rekisteröinnistä sekä korkolain säännöstä korkolain tahdonvaltaisuudesta. Esityksen pääasiallisena tavoitteena on vähentää pikaluotoista aiheutuvia velkaongelmia.

Tämän tavoitteen saavuttamiseksi ehdotetaan korkokaton asettamista sekä lisämaksullisten tekstiviesti- tai muun vastaavan viestipalvelun käyttämisen kieltämistä luottoa markkinoitaessa, sitä myönnettäessä tai muussa luottosuhteessa. Lisäksi ehdotetaan täsmennettäväksi ja tiukennettavaksi luotonantajan velvollisuutta arvioida kuluttajan luottokelpoisuutta.

Vielä ehdotetaan alennettavaksi vastapuolen maksettavaksi tuomittavien oikeudenkäyntikulujen enimmäismääriä niin sanotuissa summaarisissa asioissa.

Käytännön ulosottotyössä on jo pitkään näkynyt pikaluotoista aiheutuvien ulosottoasioiden voimakas kasvu ja erityisesti näihin velkomuksiin sisältyvien kulujen huomattava määrä suhteessa pääomiin. Tähän nähden työryhmän tavoitetta on pidettävä hyvänä ja kannatettavana.

Työryhmän ehdottamat muutokset

Luottokelpoisuuden arviointi

Tähän asti luotonantajat ovat yleensä selvittäneet kuluttajan luottokelpoisuuden vain tarkistamalla tämän mahdolliset maksuhäiriömerkinnät. Mikäli kuluttajan luottokelpoisuus olisi selvitettävä esityksellä ehdotetulla tavalla nykyistä tarkemmin kuluttajalta itseltään, vähentäisi tämä myönnettävien luottojen määrää myös sitä kautta, että näin vähentyisivät ne luotonhakijat, jotka hakevat luottoa vain hetken mielijohteesta, vaikka tosiasiallista maksukykyä ei ole.

Toisaalta voidaan myös arvioida, että kasvava tarve selvittää kuluttajan luotonmaksukyky, lisää myös luoton perustamiskuluja ja tätä kautta luoton kokonaiskuluja.

Esityksessä ei oteta kantaa siihen, mikä olisi se sanktio, joka seuraa, kun luotonantaja ei riittävästi selvitä luotonhakijan maksukykyä ja myöntää luoton, joka johtaa velkaantumiseen. Yhtenä tuntuvana vaihtoehtona voisi olla luoton perimiskelvottomuus.

Esityksessä ei ole puututtu myöskään siihen, tulisiko kuluttajan allekirjoittaa luottosopimus. Allekirjoittamisvaatimus osaltaan pakottaisi kuluttajan harkitsemaan tarkemmin luoton ottamisen aiheellisuutta.

Luottokustannukset ja koron enimmäismäärä

Ehdotettua korkokattomallia on pidettävä kannatettavana ja se takaisi sen, että kuluttajat voisivat saada luottoa kohtuullisin kustannuksin. Näin tämä johtaisi myös siihen elinkeinoelämälle tyypillisempään tavoitteeseen, että liikevoitto saadaan itse hyödykkeen myynnistä eikä sen myynnin sivukuluista.

Tekstiviestikulut

Lisämaksullisten tekstiviestikustannusten kieltäminen luottoa markkinoitaessa, sitä myönnettäessä tai muussa luottosuhteeseen liittyvässä asioinnissa on paikallaan. Näiden kulujen olemassa olo on ollut omiaan hämärtämään kuluttajan mahdollisuutta arvioida luoton kokonaiskuluja.

Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäyntikulujen määrän alentaminen on tarpeellista. Haastehakemukset ovat nykyään jo niin automatisoituja, etteivät niiden laatimisesta aiheutuvat kustannukset ole tosiasiassa niin suuria, että oikeudenkäyntikuluja olisi myönnettävä nykyisen suuruisina taksoina. Ehdotetut enimmäismäärät on jaettu kolmeen eri portaaseen perittävän velan pääoman perusteella. Tälle on vaikea löytää mitään erityistä perustetta, sillä kulut ovat samat riippumatta perittävän määrän suuruudesta.

Muut ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan selvyden vuoksi kiellettäväksi myös kertaluontoisten suoritusten vaatiminen kuluttajilta, jotta tällä ei kierrettäisi korkolain pakottavuutta.

Samoin esitetään muutoksia pikaluottoyrityksiä valvovan Etelä-Suomen aluehallintoviraston tiedonsaantioikeuksiin.

Esitys on näiltäkin osin kannatettava.

Valtakunnanvouti

Juhani Toukola

Johtava hallintovouti

Jorma Niinivirta